

Het levenselixer
van de
contemporaine
moslim

Het levenselixer
van de
contemporaine
moslim

Enes Ulusoy

Schrijver: Enes Ulusoy
Uitgegeven via: Brave New Books
Jaar van uitgave: 2026
ISBN: 9789465385631
© Enes Ulusoy

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Inhoud

Voorwoord.....	5
Waarom schiep Allah ons?.....	7
De redder uit de diepzee van degene die kampt met theodicee....	14
Verken jezelf.....	19
Contempleer!.....	24
Zeven redenen waarom een wetenschapper in God gelooft.....	41
Islam, wetenschap en evolutietheorie.....	46
Voltooiing van de missie in de weerlegging van de evolutie.....	52
Destructie van de ranzige vuilnisproductie tegen de profeet van de moslimnatie.....	71
De manuscripten van de edele Koran.....	148
De profetische traditie en de hedendaagse uitdagingen.....	159
Felle bliksemschichten op sjiitische geloofsopzichten.....	183
Een geschiedenis van antropomorfisme.....	197
De vier imams, antropomorfisme en de ratio.....	217
Beteugeling van de bandieten die beweren dat de vrome voorgangers ta'wil absoluut niet toelieten.....	226
Tasawwuf in het licht van de Koran en Sunna.....	236
Wijsheden en inzichten van al-Haddad.....	259
Een geschiedenis van filosofisch soefisme.....	295
Jalal al-Din Rumi: Tussen mystiek en heterodoxie.....	312
Een analyse van sociaal-politieke moslimbewegingen: De retoriek van het islamisme.....	323
Een kritische lezing van Risale-i Nur.....	329
Remedie tegen de idioterie over de identiteit van Mahdie.....	348

Islam belijden in het Einde der Tijden	355
--	-----

Voorwoord

We leven in een tijd die wordt gekenmerkt door verwarring, schijn en tegenstrijdige verhalen. In het publieke debat circuleren uiteenlopende opvattingen en interpretaties die niet altijd op zorgvuldige kennis of evenwichtige analyse zijn gebaseerd. Ook binnen de moslimgemeenschap – ongeacht opleidingsniveau – kan dit leiden tot misverstanden en een vertekende kijk op actuele kwesties. Dit heeft verschillende oorzaken, waaronder sociale druk, eenzijdige onderwijskaders, mediabeïnvloeding en ideologische bevlogenheid.

Als gevolg hiervan ervaren velen moeite om vraagstukken op het gebied van religie, maatschappij, geschiedenis en politiek in hun juiste context te plaatsen en met nuance te benaderen. Tegen deze achtergrond is dit boek samengesteld. Het beoogt een gids te zijn voor de hedendaagse lezer die houvast zoekt te midden van de vele verwarringen en vormen van desinformatie van onze tijd.

De weerleggingen en besprekingen in dit werk zijn nadrukkelijk gericht op specifieke sociaal-maatschappelijke en historische verschijnselen, en zijn niet bedoeld als generaliserende oordelen over personen of groepen. Het boek nodigt uit tot reflectie, onderscheidingsvermogen en een zorgvuldige lezing van ontwikkelingen die onze tijd kenmerken.

In die zin wil dit werk bijdragen aan het versterken van een bewuste en evenwichtige islamitische identiteit, en aan het ontwikkelen van weerbaarheid tegen twijfel, misleiding en ontwrichtende ideeën. Tegelijkertijd is het een pleidooi voor de zuivere en tijdloze boodschap van de geliefde profeet Mohammed.

Om die reden richt het boek zich niet uitsluitend tot moslims, maar spreekt het ook geïnteresseerde niet-moslimlezers aan die op zoek zijn naar inzicht en verdieping.

Geen enkel boek kan perfectie naderen. Er bestaat maar één perfect en onfeilbaar boek en dat is het Boek van Allah. Al-Muzani zei over al-Shafi'i dat hij zijn boek *al-risāla* tachtig keer had uitgelezen en elke keer fouten tegenkwam. Daarop zei al-Shafi'i: "Allah heeft bepaald dat geen enkel boek, behalve Zijn Boek, volmaakt kan zijn." Deze waarheid geldt vanzelfsprekend ook voor dit werk. Wat aan fouten, vergissingen of tekortkomingen in dit boek te vinden is, is het gevolg van mijn eigen tekortschietende ego. Wat erin aan kennis, wijsheid en zegen te vinden is, komt van Allah alleen. Ik vraag Allah om dit werk van mij te aanvaarden als een voortdurende liefdadigheid (*ṣadaqa jāriya*), en mij de beloning ervan te schenken in het hiernamaals. Moge Allah dit boek tot een bron van veel goeds maken, en het dienstbaar stellen aan de mensheid. Amin!

Waarom schiep Allah ons?

De vraag waarom Allah ons heeft geschapen, wordt vaak gesteld. Allereerst dienen we te begrijpen dat Allah niet alleen de Schepper is van alles wat bestaat, maar ook van oorzakelijkheid en doelgerichtheid zelf. Daarmee bedoelen we dat Hij niet behoeftig is aan een reden of motief. De gestelde vraag impliceert causaliteit, maar deze is niet van toepassing op Allah, aangezien Hij ook de Schepper is van het concept “waarom” waarop deze vraag is gebaseerd. Bovendien zijn tijd en plaats niet van toepassing op Allah, terwijl de vraag zich juist binnen een tijdscontext bevindt. Het woord “schiep” verwijst immers naar een moment in het verleden, terwijl Allah Zich niet in de tijd bevindt. Voor Hem bestaan geen begrippen als gisteren, vandaag of morgen.

Dit soort vragen heeft dus rechtstreeks betrekking op Allah Zelf. Er zijn meerdere overleveringen van de metgezellen waarin wordt vermeld dat het verboden is om te speculeren over het wezen van Allah Zelf.¹ Ook in de Koran wordt hierop gewezen, waar de betekenis luidt: “Stel niets gelijk aan Allah. Voorwaar, Allah weet en jullie weten niet.”² Samenvattend kan worden gesteld dat deze

¹ In *al-targhīb al-tarhīb* van al-Isfahani, *al-tafakkur* van Ibn Abi Dunya, *al-‘azama* van Abu al-Shaykh, *hilya al-awliyā’* van Abu Nu‘aym, *al-awsaṭ* van al-Tabarani, *sharḥ uṣūl i’tiqād ahl al-sunna wa al-jamā’a* van al-Lalaka’i, *al-asmā wa al-ṣifāt* van al-Bayhaqi, *al-‘arsh* van Ibn Abi Shayba. De varianten van deze overleveringen bereiken zelfstandig niet de nodige authenticiteitsgraad, maar samen worden ze sterk. Bovendien hebben geleerden zoals al-Sakhawi in *al-maqāṣid al-hasana* en al-Ajluni in *kashf al-khafā’* aangegeven dat de betekenis van de overleveringen op waarheid berust. Al-Zarkashi vermeldt in *al-tadhkira* dat deze overlevering een uitspraak is van de gezegende metgezel ‘Abdullah ibn ‘Abbas.

² Koran, 16:74. Voor de weergave van de Nederlandse betekenis van Koranverzen is er gebruikgemaakt van de volgende werken: *Heilige*

vraag vanuit het perspectief van Allah geen waarde heeft, want Hij doet wat Hij wil en wordt daarover niet ter verantwoording geroepen. Dit wordt eveneens in de Koran bevestigd met de betekenis: “Hij wordt niet ondervraagd over wat Hij doet, maar zij worden ondervraagd.”³

De ware dienaar beseft dit en weerhoudt zichzelf ervan zijn Heer te ondervragen. Degene die zich bezighoudt met vragen als: “Waarom heeft Hij ons geschapen?” of “Waarom beproeft Hij ons?”, vergoddelijkt in feite eerst zichzelf en formuleert vanuit die houding zijn vragen en bezwaren. Hierop duidt het Koranvers dat in betekenis luidt: “Heb jij degene gezien die zijn eigen begeerte tot god heeft genomen?”⁴ Dergelijke vragen komen voort uit een denkfout waarbij de mens zichzelf positioneert als god, of als iemand die inspraak heeft in de absolute heerschappij van Allah. Daarnaast wordt een tweede denkfout begaan door Allah te plaatsen binnen de kaders van tijd, plaats en causaliteit.

Een ander aspect dat hierbij een rol speelt, is het volgen van de eigen begeerten. Zulke mensen verlangen in werkelijkheid naar een afgod die hen voortdurend verwent, geruststelt en regels voorschrijft die aansluiten bij hun wensen. In de Koran wordt het wangedrag van de Joden als voorbeeld aangehaald, waarover wordt vermeld, in betekenis: “Wij sloten een verbond met de Kinderen van Israël en zonden hun boodschappers. Telkens wanneer een boodschapper tot hen kwam met iets wat zij niet begeerden, verwierpen zij een deel en doodden zij een deel.”⁵ Met

Koran van J. van der Blom; *Studie Koran* van F. Leemhuis; *al-jalālayn* van al-Suyuti en al-Mahalli.

³ Koran, 21:23.

⁴ Koran, 25:43.

⁵ Koran, 5:70.

andere woorden: men verlangt naar een blinde, dove en stomme afgod die onder eigen controle staat. Men wil dat de Koran slechts over gemak en voorspoed spreekt, terwijl het leven nu eenmaal niet uitsluitend uit rozen bestaat, en daaruit vloeien nog vele andere absurditeiten voort.

Het is echter niet verkeerd om te vragen naar de wijsheid achter bepaalde zaken. Allah heeft ons immers voldoende kennis en richtlijnen gegeven met betrekking tot ons bestaansdoel en onze verantwoordelijkheden. Ook heeft Hij ons overvloedige tekenen en bewijzen geschonken om Hem te erkennen als de enige ware Schepper en de Enige Die het verdient om aanbeden te worden, en om de Waarheid te leren kennen en te beleven. Hierdoor blijft er geen ruimte over voor speculatie over deze fundamentele kwesties. We mogen nooit vergeten dat wij eigendom zijn van Allah en geen enkele zeggenschap hebben over Zijn heerschappij.

Een ander noemenswaardig punt met betrekking tot deze vraag is dat het vreemd is om eerbetoon, gunst en schenking ter discussie te stellen. Daarmee wordt bedoeld dat Allah de mensheid heeft geëerd door hen vanuit de duisternis van het niet-bestaan naar het licht van het bestaan te brengen, zodat zij de eer krijgen kennis te maken met de Absolute Koning.

Wanneer wij vragen naar de wijsheid van ons bestaan, is de Koran de enige bron die daar antwoord op geeft. In het licht van de Koran zien we dat Allah openbaart, in betekenis: "Ik heb de jinn en de mens slechts geschapen opdat zij Mij aanbidden."⁶

⁶ Koran, 51:56.

Fakhruddin al-Razi schrijft dat de letter *lām* in het woord *ya'budūn* niet duidt op redengeving, maar op samenhang, aangezien Allah niet behoeftig is aan oorzaken of redenen. De essentie van aanbidding bestaat hier uit het gehoorzamen van Zijn bevelen en het genadig omgaan met Zijn schepping. Deze twee elementen waren aanwezig in de wetgeving van elke profeet. Wat betreft de precieze vorm en hoeveelheid van aanbiddingen: deze kunnen niet uitsluitend met het verstand worden vastgesteld. Daarom heeft Allah ons begunstigd met profeten die deze zaken voor ons hebben verduidelijkt. Sommige geleerden hebben aanbidding in dit vers ook uitgelegd als het leren kennen van Allah. In dat kader wordt de bekende overlevering genoemd: "Ik was een verborgen schat en wilde gekend worden."⁷

Al-Qurtubi vermeldt dat de metgezel 'Ali dit vers uitlegde met: "Ik schiep de jinn en de mens slechts om hen de aanbidding te bevelen." Het woord *ya'budūn* is afgeleid van *'ibāda* en duidt op nederigheid, onderwerping en gehoorzaamheid.⁸

Ibn Kathir schrijft dat Allah ons heeft geschapen om ons te bevelen Hem te aanbidden, niet omdat Hij ons nodig heeft. Hij vermeldt ook dat in de eerdere geschriften werd geopenbaard, in betekenis: "O kind van Adam, Ik heb jou geschapen om Mij te aanbidden, houd je dus niet bezig met nutteloze zaken. Ik heb jouw onderhoud op Mij genomen, vermoei jezelf niet. Streef naar Mij en je zult Mij vinden. Als je Mij vindt, heb je alles gevonden. Als je Mij mist, mis je alles, terwijl Ik jou dierbaarder ben dan al het andere."⁹

⁷ Zie *mafātīh al-ghayb*.

⁸ Zie *al-jāmi' li-ahkām al-qur'ān*.

⁹ Zie *tafsīr al-qur'ān al-aẓīm*.

Abu Hayyan schrijft dat het vers ook kan betekenen dat Allah ons geschikt en bekwaam heeft geschapen voor aanbidding door ons te voorzien van alle ledematen, gewrichten en middelen die nodig zijn om bijvoorbeeld te bidden en te vasten.¹⁰

Al-Tabari vermeldt dat de metgezel ‘Abdullah ibn ‘Abbas het vers eveneens uitlegde als: “Ik schiep de jinn en de mens slechts opdat zij, gewillig of ongewillig, de dienaarschap erkennen.” Daarom zien we in andere verzen dat ongelovigen in tijden van nood Allah aanroepen, maar Hem weer ontkennen zodra zij voorspoed ervaren.¹¹

Al-Suyuti schrijft dat onder anderen al-Tabarani, al-Hakim, al-Bayhaqi en al-Daylami hebben overgeleverd van de metgezel Abu al-Darda dat de Boodschapper van Allah zei: “Allah zei: Voorwaar, Ik, de jinn en de mens zijn betrokken bij een grootse zaak: Ik schep hen en zij aanbidden anderen dan Mij; Ik onderhoud hen en zij danken anderen dan Mij.”¹²

Al-Sha’rawi verduidelijkt dat Allah verheven is boven behoeftigheid aan redenen wanneer deze redenen op Hem betrekking zouden hebben. Wanneer de reden echter betrekking heeft op de schepping, is daar niets mis mee. De redengeving in het vers is bedoeld voor de schepping, aangezien de vruchten en voordelen van aanbidding volledig aan de schepping toekomen. De aanbidding van de mens vermeerdert Allah niet en zijn zonden schaden Hem niet. Aanbidding betekent volgens al-Sha’rawi dat de dienaar zijn Schepper gehoorzaamt in Zijn bevelen en verboden,

¹⁰ Zie *al-baḥr al-muḥīṭ*.

¹¹ Zie *jāmi‘ al-bayān fī tafsīr al-qur’ān*.

¹² Zie *al-durr al-manthūr*.

die betrekking hebben op alle aspecten van het leven en niet slechts op rituelen.¹³

Al-Shinqiti schrijft dat dit vers wordt toegelicht door andere Koranverzen, zoals het vers dat in betekenis luidt: “Hij Die de dood en het leven heeft geschapen om jullie te beproeven en te laten zien wie van jullie de beste daden verricht.”¹⁴ Dit verduidelijkt dat aanbidding inhoudt dat men zijn dienaarschap toont door gehoorzaamheid en goede daden. Een beproeving vereist vervolgens een afrekening, waarbij de weldoeners worden beloond en de boosdoeners worden bestraft, zoals wordt vermeld in een ander vers: “Hij begint de schepping en herhaalt deze, opdat Hij degenen die geloven en goede daden verrichten zal belonen.”¹⁵

In een ander vers wordt als wijsheid genoemd dat wij Allah leren kennen: “Allah is Degene Die de zeven hemelen heeft geschapen en

¹³ Zie *khawāṭir al-sha‘rāwī*.

¹⁴ Koran, 67:2.

¹⁵ Koran, 10:4. Deze beproeving is in werkelijkheid een immense gunst en genade voor de mensheid. Stel je eens voor dat men tegen je zegt: *je wordt getoetst; slaag je voor deze toets, dan zal je de rest van je leven verkeren in overvloed en gelukzaligheid. Faalt je toets, dan sta je voor een groot probleem*. Tijdens deze toets mag je hulp vragen en zelfs spieken. De toets is dus buitengewoon eenvoudig. Zou je zo’n toets niet beschouwen als een grote gunst? Zou je haar niet met vreugde en vastberadenheid afleggen, om zo het beloofde geluk voor de rest van je leven te verkrijgen? Dit wereldse leven is vergelijkbaar met zo’n beproeving. De islam is een zó eenvoudige religie, dat zelfs een kind van zeven jaar haar kan naleven. Allah maakt in meerdere Koranverzen duidelijk dat Hij voor ons geen zwaarte wenst, maar juist vergemakkelijking. Zie onder andere Koran 2:185, 2:286, 4:28 en 5:6. Ook in vele overleveringen wordt benadrukt dat de islam een religie van gemak en mildheid is. Zo staat in *al-sunan* van al-Darimi dat ‘Omar ibn ‘Awf zei dat hij geen gemeenschap had gezien die milder en eenvoudiger was dan de metgezellen.

evenzo de aarde, Zijn bevel daalt tussen hen neer, opdat jullie weten dat Allah tot alles in staat is en dat Zijn kennis alles omvat.”¹⁶ Hier staat het kennen van Allah centraal, aangezien correcte aanbidding voorafgaat aan kennis. Na de beproeving volgt de afrekening. Op deze wijze vullen de verzen elkaar aan en wijzen zij uiteindelijk in dezelfde richting.¹⁷

Ibn Rajab al-Hanbali schrijft dat de mensen zijn geschapen om Allah te aanbidden, en dat deze aanbidding uit drie essentiële elementen bestaat: vrees, hoop en liefde. Alle drie zijn noodzakelijk en moeten in balans zijn. Afwijkingen en innovaties zijn ontstaan door het ontbreken of overmatig benadrukken van één van deze elementen. Wie slechts één aspect benadrukt, wijkt af van de Waarheid: zoals de Khawarij die alleen vrees benadrukken, de Murji’a die alleen hoop benadrukken, en sommige soefi’s die uitsluitend de nadruk leggen op liefde.¹⁸

¹⁶ Koran, 65:12.

¹⁷ Zie *āḍwā’ al-bayān fī tafsīr al-qur’ān*.

¹⁸ Zie *istinshāq nasīm al-uns*, p. 25-26.

De redder uit de diepzee van degene die kamp met theodicee

De vraag waarom er kwaad bestaat in de wereld wordt vaak gesteld. Mensen lijden aan hongersnood, armoede en oorlog, en men vraagt zich af waarom Allah dit toelaat. Hoe kan Allah volmaakt zijn als onrecht en kwaad plaatsvinden?

De begrippen kwaad en onrecht zijn relatieve begrippen. Allah is transcendent ten opzichte van de schepping. Hij maakt geen deel uit van de schepping, maar is Degene Die haar heeft voortgebracht. Goedheid en kwaadheid zijn geen intrinsieke eigenschappen van de schepping zelf. Het is Allah Die Zijn schepping onderbrengt onder goed of kwaad. Iets is niet kwaad omdat het van oorsprong kwaad is, maar omdat de Schepper het als zodanig heeft gekwalificeerd. Goed en kwaad zijn dus relatieve eigenschappen en geen op zichzelf staande entiteiten. Zij zijn niet inherent verbonden aan een bepaald schepsel of verschijnsel.

Zo wordt eerlijkheid als iets goeds beschouwd vanwege externe factoren, zoals de voordelen die het oplevert of de beloning die ermee gepaard gaat op de Dag des Oordeels. Eerlijkheid wordt niet als goed bestempeld omdat het van nature goed zou zijn. Er bestaan immers situaties waarin eerlijkheid als iets kwaads kan gelden, zoals wanneer een moordenaar vraagt naar het adres van zijn beoogde slachtoffer. In dat geval zou het verstrekken van die informatie geen deugdzaamheid zijn. Hetzelfde geldt voor rechtvaardigheid. Wij beschouwen dit als goed omdat het aan ieder zijn recht toekent, maar dit oordeel is gebaseerd op externe factoren en staat los van rechtvaardigheid als concept. Het recht dat een mens bezit, had net zo goed geen recht kunnen zijn als Allah de mens op een andere wijze had geschapen, zonder behoefte aan dat

recht. In dat geval zou het toekennen ervan geen rechtvaardigheid zijn en het ontnemen ervan geen onrecht.

Allah is niet verplicht of gedwongen om iets te scheppen, noch om het op een bepaalde wijze te scheppen. De discussie over de vraag of Allah gebonden zou zijn aan het scheppen van goedheid of het vermijden van kwaad is daarom overbodig. Hij is immers Degene Die bepaalt wat goedheid is en wat kwaadheid is. In relatie tot Allah is de gehele schepping aanvankelijk gelijkwaardig. Het is theoretisch mogelijk dat Allah de weldoener niet beloont en de boosdoener niet bestraft. Dit kan niet worden verworpen door te stellen dat dit in strijd zou zijn met wijsheid, aangezien ook wijsheid wordt bepaald door Allah. Wij weten echter dat Allah de weldoener zal belonen en de boosdoener zal bestraffen, omdat Hij dat Zelf in de Koran heeft bekendgemaakt.

Allah heeft de schepping voortgebracht en ieder schepsel en verschijnsel ondergebracht onder goed of kwaad. Zonder goddelijke openbaring zou de mens nooit kunnen achterhalen wat werkelijk goed of kwaad is. Daarom beschikt de mens niet over een zelfstandig en objectief moreel kompas los van goddelijke instructies.¹⁹ Indien men de goddelijke wetgeving buiten

¹⁹ Hiervoor zijn talloze voorbeelden te geven. Nog geen eeuw geleden werd homoseksualiteit door de meerderheid van de Nederlandse samenleving als verwerpelijk beschouwd, terwijl het tegenwoordig juist als iets volkomen normaal wordt gezien. Een ander voorbeeld is de maatschappelijke kijk op pedofilie. Veel mensen ervoeren dit als weerzinwekkend; die houding is tot op heden grotendeels onveranderd, maar het is niet ondenkbaar dat dit in de toekomst door sommigen als normaal zal worden beschouwd. Oordelen over zaken als roken, alcohol, drugs, moord, incest en overspel blijken door de tijd heen sterk te verschillen. Zij zijn vaak arbitrair en uiteenlopend, omdat goed en kwaad niet van nature en onlosmakelijk verbonden zijn met deze handelingen,

beschouwing laat en beweert moreel gedrag uitsluitend op menselijke maatstaven te baseren, zal dit onvermijdelijk falen om de volgende redenen:

Ten eerste zal moreel gedrag zonder religie afhankelijk zijn van omgevingsfactoren en persoonlijke voorkeuren, met name van degenen die macht bezitten, waardoor een arbitraire moraal ontstaat.

Ten tweede is het onmogelijk dat er universele overeenstemming ontstaat over deze moraal, aangezien mensen verschillende belangen, percepties en prioriteiten hebben.

Ten derde zal deze moraal niet standhouden, omdat latere generaties haar zullen aanpassen aan nieuwe omstandigheden en verlangens.

Ten vierde ontbeert een door mensen geconstrueerde moraal heiligheid en bindende kracht, waardoor machthebbers of intellectuele elites haar eenvoudig kunnen afschaffen of wijzigen.

Daarom is het noodzakelijk dat goed en kwaad door de Schepper worden vastgesteld, zodat zij neutraal, stabiel en bindend blijven voor iedereen. Goed en kwaad worden door Allah bepaald. Hij is de Schepper van alles, ongeacht het feit dat iets na zijn schepping door Hem als goed of kwaad wordt geclassificeerd.²⁰ Daarmee staat vast dat Allah ook de Schepper is van datgene wat Hij vervolgens als

maar worden bepaald door veranderlijke menselijke maatstaven en opvattingen.

²⁰ Dit staat haaks op de opvatting van de Mu'tazila. De aanhangers van deze stroming wilden de Schepper verheven achten boven het toeschrijven van het scheppen van het kwade.

kwaad aanduidt. Dit is geen tekortkoming, maar juist een volmaaktheid, aangezien het getuigt van Zijn absolute wil en soevereiniteit.

Een andere denkfout is de veronderstelling dat onrecht per definitie kwaad is en dat Allah daarom geen onrecht zou kunnen plegen, bijvoorbeeld door een weldoener te straffen of door mensen te beproeven met zaken die zij niet verdiend zouden hebben. Als antwoord hierop stellen wij dat onrecht alleen kan bestaan wanneer iemand zonder toestemming handelt met het eigendom van een ander. Dit is wat Allah onder kwaad heeft geschaard. Wat Allah betreft: Hij is de eigenaar van Zijn schepping en handelt ermee zoals Hij wil. Dit kan daarom niet als onrecht worden aangemerkt.

Deze denkfout ontstaat door Allah te vergelijken met Zijn schepping. Bovendien wordt iets als onrecht bestempeld op basis van beperkt menselijk begrip en gebrekkige kennis. Indien men het volledige plaatje zou overzien, zou men datzelfde niet als onrecht, maar als rechtvaardigheid beschouwen. De mens ziet slechts een fragment, terwijl Allah met Zijn oneindige kennis het geheel overziet. Het is daarom niet aan de zwakke en onwetende mens om beproevingen of natuurrampen onmiddellijk als kwaad of onrecht te bestempelen.

Daarnaast is het van essentieel belang te erkennen dat Allah absolute macht bezit over alle zaken, aangezien Hij de Schepper is. Hij handelt in Zijn schepping zoals Hij dat wenst. Dit kan worden geïllustreerd met het volgende voorbeeld: een rijke man schenkt donaties aan verschillende hulporganisaties, maar niet in gelijke mate. Aan de ene organisatie schenkt hij een groot bedrag, aan een andere een kleiner bedrag, en aan weer andere organisaties

schenkt hij niets. Niemand heeft het recht hem hierover ter verantwoording te roepen, aangezien het zijn eigendom is en hij daarmee handelt naar eigen inzicht.

Wanneer de mens het bestaan van God niet erkent, of niet beseft dat hij een dienaar en eigendom is van de almachtige Schepper, zal hij het volgende principe uit de Koran niet begrijpen: “Hij wordt niet ondervraagd over wat Hij doet, terwijl zij ondervraagd zullen worden.”²¹

²¹ Koran, 21:23.

Verken jezelf

Allah openbaart in de Koran, in betekenis: “Ik heb de jinn en de mens geschapen opdat zij Mij aanbidden.”²² Volgens de interpretatie van ‘Abdullah ibn ‘Abbas betekent het laatste gedeelte van dit vers: “... opdat zij Mij leren kennen.” Dit roept de vraag op: *hoe kan men Allah leren kennen?*

Er zijn vele wegen die naar Mekka leiden, en evenzo zijn er talloze wegen die leiden tot het kennen van Allah. Eén van deze wegen is het kennen van zichzelf. Een bekende uitspraak die velen wel eens hebben gehoord luidt: “Wie zichzelf kent, heeft zijn Heer gekend.” Deze uitspraak is geen authentieke hadith die zo is overgeleverd van de profeet Mohammed. Er is gezegd dat zij afkomstig is van Yahya ibn Mu‘adh al-Razi, een vrome voorganger. Andere geleerden hebben vermeld dat zij behoort tot de wijsheden die aan eerdere profeten werden geopenbaard. Wat de herkomst ook moge zijn, de betekenis van deze uitspraak is correct, zoals onder meer is bevestigd door meesters zoals al-Nawawi, al-Firuzabadi, al-Suyuti en anderen.

²² Allah heeft de mens zodanig geschapen dat hij volledig geschikt is voor de aanbidding van Allah. Stel je voor dat de mens uit één massief stuk bot zou bestaan, zonder gewrichten of ledematen, en daardoor niet in staat zou zijn om te bewegen. In dat geval zou zelfs het neerknielen voor Allah onmogelijk zijn, laat staan het verrichten van de overige vormen van aanbidding. Sterker nog, het merendeel van de aanbiddingen zou dan niet uitvoerbaar zijn. De geleerden hebben aanbidding namelijk onderverdeeld in tien hoofdgroepen: het gebed, de armenbelasting, het vasten, de bedevaart, het reciteren van de Koran, het gedenken van Allah in elke situatie, het verwerven van toegestane voeding en eigendom, het nakomen van de rechten van moslims, het gebieden van het goede en het verbieden van het kwade, het navolgen van de geliefde profeet Mohammed.

Deze uitspraak is door de geleerden op verschillende manieren geïnterpreteerd. Iedere mens die eerlijk is tegenover zichzelf, weet dat hij zwak, afhankelijk en behoeftig is. Wanneer men dit over zichzelf erkent, kan men het tegenovergestelde bevestigen voor Allah: absolute volmaaktheid, onafhankelijkheid en almacht. Hierbij dient echter te worden benadrukt dat het de Koran en de profetische traditie zijn — in combinatie met het gezonde verstand — die bepalen welke eigenschappen aan Allah kunnen worden toegeschreven. Wanneer de mens dit los van openbaring probeert vast te stellen, kan hij gemakkelijk dwalen, zoals is gebeurd bij bepaalde antropomorfisten.

Al-Ghazali wijst erop dat zulke mensen zich geen volmaaktheid kunnen voorstellen zonder lichamelijkeheid. Volgens hen moet Allah ook lichaamsdelen hebben, omdat Hij niet minder zou zijn dan de mens. De oorzaak van deze gedachtegang ligt volgens hem in een spirituele ziekte van het hart, namelijk hoogmoed. De mens verheft eerst zichzelf tot maatstaf en probeert vervolgens Allah te begrijpen volgens dit vermeende ideaal. Al-Ghazali illustreert dit met het voorbeeld van een vlieg: als men tegen een vlieg zou zeggen dat Allah niet kan vliegen, dan zou de vlieg dit als een tekortkoming beschouwen en Allah daarvan willen vrijpleiten, omdat zij zichzelf als referentie neemt en denkt dat Allah beter moet zijn dan zij, en dus ook beter moet kunnen vliegen.

Het onderzoeken en leren kennen van zichzelf kan de mens uiteindelijk tot het kennen van Allah leiden, maar deze zelfkennis moet altijd plaatsvinden binnen de kaders van de Koran en de profetische traditie. Terugkomend op de verschillende interpretaties van de uitspraak: Abu Talib al-Makki stelde dat wanneer men zijn eigen eigenschappen leert kennen, men beseft dat bepaalde zaken onaangenaam zijn, zoals tegengesproken

worden of kritiek ontvangen. Vanuit dit besef kan men begrijpen dat het onbetamelijk is om de voorschriften en oordelen van Allah te verwerpen.

Een andere interpretatie, aangehaald door Ahmad ibn 'Ajiba in zijn tafsir en toegeschreven aan 'Abd al-Salam — de vader van de bekende geleerde 'Izz al-Din 'Abd al-'Aziz — stelt dat met het “zelf” in de uitspraak wordt verwezen naar de ziel. Deze ziel wijst volgens hem op de goddelijkheid van Allah.²³ Deze redenering kent meerdere dimensies:

Ten eerste is het menselijke lichaam afhankelijk van iets dat het organiseert en in beweging zet, namelijk de ziel. Op dezelfde wijze is het universum afhankelijk van Degene Die het ordent en bestuurt.

Ten tweede is de ziel die het lichaam bestuurt één; zo is ook Degene Die het universum bestuurt één en zonder deelgenoten. Als er meerdere goden zouden zijn, zou het universum ten prooi vallen aan chaos en wanorde.

Ten derde beweegt het menselijke lichaam overeenkomstig de wil van de ziel. Hieruit kan worden afgeleid dat alles in het universum eveneens tot stand komt door de wil van één Bestuurder.

²³ Het uitgangspunt in deze bewijsvoering is dat het universum het grote bewijs (*al-‘ālam al-kabīr*) vormt voor de eigenschappen van Allah, en dat het menselijke lichaam het kleine bewijs (*al-‘ālam al-ṣaghīr*) is voor de eigenschappen van Allah. Het menselijke lichaam fungeert daarmee als een soort prototype van het universum. Dit vormt een krachtig en samenhangend model dat het ‘wegdenken’ voor ongelovigen uiterst moeilijk, zo niet onmogelijk, maakt.

Ten vierde is de ziel op de hoogte van alle bewegingen van het lichaam. Zo is Allah op de hoogte van alles.

Ten vijfde is de ziel het meest nabij aan het menselijke lichaam. Allah is, in spirituele zin — door Zijn kennis en genade — het meest nabij aan Zijn schepping.

Ten zesde bestond de ziel vóór het lichaam en blijft zij bestaan na het lichaam. Allah bestond zonder begin vóór de schepping en zal zonder einde blijven bestaan na de schepping.

Ten zevende is er geen kennis over de hoedanigheid van de ziel. Evenzo is Allah vrij van hoedanigheid.

Ten achtste is de ziel niet gebonden aan plaats. Allah is eveneens verheven boven plaats, richting en tijd.

Ten negende kan de ziel niet worden waargenomen of aangeraakt. Allah is eveneens vrij van zintuiglijke waarneming.

Diep nadenken over zichzelf opent talloze perspectieven waardoor men vooruitgang kan boeken in het kennen van Allah.²⁴

Deze weg is echter moeilijk en veeleisend. Sommige geleerden hebben zelfs gesteld dat de mens niet in staat is om zichzelf volledig te doorgronden. Dit is gebaseerd op het Koranvers waarin Allah aangeeft dat de mens slechts weinig kennis heeft ontvangen over de ziel. Ook dit vormt een aanwijzing voor de verhevenheid van Allah.

²⁴ De ware kunst ligt niet in het veel lezen en studeren, maar in het diep contempleren en zorgvuldig reflecteren.

Eén zaak staat vast: het kennen van Allah kent geen grenzen. De Namen en Eigenschappen van Allah vormen voor de mens een leidraad in deze grenzeloze oceaan van kennis en verdieping.

Contempleer!

Het menselijke lichaam

Allah spoort de mens aan om diep na te denken over twee fundamentele zaken: de Koran en de schepping. Zo zegt Hij in de Koran, in betekenis: “Bekijken zij de Koran dan niet nauwkeurig?” Over de schepping zegt Hij, in betekenis: “Waarlijk, in de schepping van de hemelen en de aarde en in de afwisseling van de nacht en de dag zijn tekenen voor mensen van inzicht. Degenen die Allah gedenken, terwijl zij staan, zitten of op hun zij liggen, en diep nadenken over de schepping van de hemelen en de aarde.” Hij zegt ook: “Waarlijk, in de hemelen en de aarde zijn tekenen voor de gelovigen. En in jullie schepping en in wat Hij heeft verspreid van bewegende schepselen zijn tekenen voor een volk dat overtuiging bezit. Eveneens in de afwisseling van de nacht en de dag, en de voorzieningen die Allah uit de hemel zendt waarmee Hij de aarde na haar dood tot leven wekt, en in het draaien van de winden zijn tekenen voor een volk dat begrijpt.”

Deze en vele andere verzen benadrukken dat overpeinzing van de schepping leidt tot het besef van een Almachtige en Alwetende Schepper die alles met wijsheid heeft ontworpen. Daarom dient de moslim de schepping met dezelfde aandacht en reflectie te bestuderen als de Koran zelf.

De eenvoudigste route begint bij jezelf. Allah verwijst in de Koran herhaaldelijk naar opvallende kenmerken van de mens en het menselijke lichaam. Zo zegt Hij, in betekenis: “Laat de mens zien waarvan hij is geschapen.” En elders: “O mensheid, als jullie de opstanding betwijfelen, weet dan dat Wij jullie, stamvader Adam, uit aarde hebben geschapen, vervolgens uit mannelijk zaad versmolten met een vrouwelijke eicel, daarna uit een bloedklonter,

vervolgens uit een klompje vlees, gedeeltelijk gevormd en gedeeltelijk ongevormd, tot verduidelijking voor jullie. Wij bepalen wie voor een vastgestelde termijn in de baarmoeder blijft en wie vroegtijdig of juist met hoge leeftijd het leven verlaat, totdat dementie optreedt na kennis te hebben genoten.”

Deze verzen komen frequent voor, omdat de schepping van de mens een buitengewoon wonder is. Denk aan de samenstelling van het sperma: een ogenschijnlijk zwakke, onopvallende vloeistof die, zonder bescherming, snel vergaat en bederft. Allah heeft deze vloeistof op uiterst precieze wijze beschermd en begeleid door smalle en complexe wegen naar de baarmoeder. Mannen en vrouwen zijn zodanig geschikt gemaakt dat de zaadcellen veilig de eikel bereiken. Zo heeft Allah tevens liefde in het hart van de ouders geplaatst, waardoor het voortplantingsinstinct het mensenras doet voortbestaan.

Gedurende de embryonale ontwikkeling verandert de vloeistof geleidelijk in een bloedklonter, vervolgens in vlees, en uiteindelijk worden botten aangelegd. Het lichaam ontstaat uit spieren, botten, aders, zenuwen en vlees, allemaal in perfecte harmonie. De botten geven stevigheid en structuur; zonder hen zou het lichaam slechts een brok vlees zijn. De organen zoals hart, longen, lever, maag, darmen en baarmoeder zijn zorgvuldig geplaatst en elk heeft zijn eigen functie. Armen en benen zijn van elkaar gescheiden, handen en voeten zijn voorzien van vingers en tenen. Alles is zo ontworpen dat het functioneel, veilig en harmonieus samenwerkt.

Wanneer men zichzelf observeert, wordt duidelijk hoe Allah vanaf het prille begin voor de mens heeft gezorgd. Vanaf het moment in de baarmoeder wordt het kind gevoed via de bloedvaten van de moeder, beschermd en voorbereid om het licht waar te nemen bij

geboorte, adem te halen, en de wereld te ervaren met een huid die geschikt is om aanrakingen te voelen. Ook de moeder wordt klaargestoomd om de bevalling veilig te laten verlopen: de baarmoeder rekt zich uit, de spieren trekken samen, weeën ontstaan en de baby wordt veilig geboren.

Na de geboorte blijft Allah genadevol voor de baby zorgen: de moedermelk is precies afgestemd op de behoeften van het kind, met de juiste temperatuur, samenstelling van zoetheid en zoutheid, en vitamines. De tepels zijn perfect van formaat om het zuigen te vergemakkelijken, noch te groot noch te klein. De moeder voelt de signalen van haar kind en handelt vanuit genade en liefde, zelfs ten koste van haar eigen slaap en voeding.

Wanneer het kind groeit, voorziet Allah in de noodzakelijke middelen voor verdere voeding: tanden verschijnen op het juiste moment, zodat het kind vast voedsel kan kauwen zonder schade toe te brengen aan de moeder. Huilen dient meerdere functies: het verwijdert overtollig vocht uit het lichaam, opent aderen en bevordert ademhaling.

Kijk opnieuw naar jezelf: de zintuigen zijn zorgvuldig geplaatst in het hoofd, de meest geschikte locatie, beschermd tegen schade en optimaal voor waarneming. De ogen zijn geplaatst voor zicht, de oren voor horen, de neus voor ruiken, de tong voor proeven, de handen voor voelen. Ook het innerlijke zintuig, de intuïtie, functioneert als aanvullende waarneming. Elk zintuig wordt ondersteund door hulpstoffen: licht voor de ogen, lucht voor geluid, speeksel voor smaak, en zachte bries voor geur.

Allah heeft het hoofd bovendien versierd met haren als natuurlijke bescherming en ornamenten: wenkbrauwen beschermen tegen

zweet, wimpers tegen stof, en het gezicht is verder geornamenteerd met baard, lippen en overige haren. Bij vrouwen ontbreekt baard- en snorgroei, wat een passende versiering is.

De ogen, oren, neus en mond zijn complex en functioneel ontworpen: ogen met verschillende onderdelen en beschermende mechanismen, oren met oorschelpen die geluid geleiden, neus met dubbele gaten voor continu ademen en ruiken, mond met tanden en tong die niet alleen eten vergemakkelijken, maar ook zintuiglijke en communicatieve functies vervullen. De lippen beschermen, helpen articuleren en bevatten geen botten, waardoor soepele beweging mogelijk is. De onderlip kan bewegen, terwijl de bovenlip vastzit aan het grotere deel van het hoofd, zodat andere belangrijke organen beschermd blijven.

Zo zien we dat het menselijke lichaam een uiting is van buitengewone wijsheid en harmonie. Alles is ontworpen met precisie, functionaliteit, bescherming en esthetiek, als een levend bewijs van de Almachtige Schepper die elk detail heeft voorzien en geregeld.

Denk ook aan het geluid dat uit de mond komt via de keel. Dit is in wezen lucht die wordt gevormd tot klanken. Met een beperkt aantal letters kunnen ontelbare zinnen ontstaan, laat staan de talloze talen en dialecten. De mond en zijn onderdelen zijn bij alle mensen gelijk geschapen, maar wat eruit komt, kan sterk variëren. Het is vergelijkbaar met de aarde: overal hetzelfde, maar met de mogelijkheid om verschillende vruchten voort te brengen, elk met eigen kleur, geur en smaak. Allah openbaart hierover: “En tot Zijn tekenen behoren de schepping van de hemelen en de aarde, en het verschil in jullie talen en huidskleuren. Waarlijk, daarin zijn zeker tekenen voor mensen met kennis.” Hij zegt ook: “En op aarde zijn

gebieden naast elkaar, en tuinen met druivenstokken en ingezaaide velden met koren en palmbomen, twee of drie groeiend uit een enkele wortelstam of anders, bevoeid met hetzelfde water, maar een paar van hen maakten Wij beter dan anderen voor consumptie. Waarlijk, in deze zaken zijn er tekenen voor de mensen die begrijpen.”

Observeer de luchtpijp, perfect gevormd om het geluid naar buiten te leiden. Kijk naar de tong, lippen en tanden, die samen het geluid en de klanken regelen. Ontbreken tanden, dan wordt de articulatie direct beïnvloed. Hetzelfde geldt voor de tong en de lippen. Mensen bewonderen instrumenten die zij zelf maken, maar vaak overzien zij het wonderbaarlijke geluidssysteem van het menselijk lichaam, dat veel verfijnder en doelgerichter functioneert dan elk door mensenhand vervaardigd instrument.

De handen vervullen een essentiële rol in het dagelijks leven. Zij voeren een groot deel van de werkzaamheden uit en worden ondersteund door de vingers en armen. De armen zijn lang, zodat de handen een groter bereik hebben; de vingers zijn flexibel door gewrichten, en de duim is zijdelings geplaatst om grijpen en vasthouden te optimaliseren. Allah had de handen ook als platte schijven kunnen maken, maar dan zou hun functionaliteit verloren zijn gegaan. De nagels dienen niet alleen als sier, maar ook als versteviging en bescherming van de vingertoppen. Zelfs het krabben om jeuk te verlichten is daarmee mogelijk, zonder de hand te beschadigen.

Kijk vervolgens naar het voedsel dat het lichaam binnengaat. Het proces is wonderlijk: handen, vingers, nagels, spieren en gewrichten zijn allen ontworpen om voedsel op te nemen en te verwerken. De mond is de toegangspoort, uitgerust met snij- en

vermaalmiddelen om het voedsel in kleine, hanteerbare stukken te breken. Speeksel vergemakkelijkt het malen, waarna het voedsel met de tong en het gehemelte naar de slokdarm wordt geleid. Het slikken zelf is een complexe coördinatie van spieren en zenuwen van de lippen, tong en wangen. Het strottenklepje sluit de luchtpijp af zodat voedsel veilig in de slokdarm terechtkomt en niet in de longen.

De maag fungeert als opslag en verwerkingseenheid, met een bovenste en onderste opening. De bovenste opening laat voedsel binnenkomen, de onderste laat enkel door wanneer het verteringsproces is voltooid. Maagzuur verwerkt het voedsel zoals een kookpot hitte toepast. Vervolgens worden de voedingsstoffen via dunne en veilige kanalen naar de organen en ledematen geleid, inclusief de uiterste delen van het lichaam zoals nagels en haren. Alle vitamines en mineralen bereiken zo hun bestemming. Glorie aan de Wijsvolle Schepper der werelden!

Overpeins elk lichaamsdeel zorgvuldig. Het achterwerk en de bovenbenen zijn voorzien van extra vlees om het gewicht te dragen bij herhaaldelijk zitten. Het zitvlak is subtiel geplaatst, zoals een ingenieuze bouwconstructie, en de haren op de binnenzijde van de handen ontbreken, zodat aanraken en voelen optimaal functioneert. Ook op de lippen, mondholte en voetzolen ontbreken haren om dagelijkse activiteiten niet te hinderen. Wie heeft al deze ontwerpkeuzes gemaakt voor het welzijn van de mens?

Denk verder aan menselijke eigenschappen zoals onthouden en vergeten. Het geheugen is een groot geschenk: zonder geheugen zou men niets leren, geen lering trekken uit ervaring, geen kennis van vuur, messen of sociale verplichtingen hebben. Men zou vrienden, familie en geliefden niet herkennen, en zelfs de terugweg

vergeten. Tegelijkertijd is vergeetachtigheid een genade: zonder het vermogen om te vergeten zou het leven overweldigend, onaangenaam en zwaar worden. Het geheugen en vergeetachtigheid samen vormen een uitgebalanceerde gunst voor de mens, zodat herinneren en loslaten in harmonie bestaan, en het leven leefbaar en waardevol blijft.

Een ander voorbeeld is schaamte. Als deze eigenschap er niet zou zijn, dan zou niemand zijn schulden betalen, geleende spullen teruggeven, gasten verwelkomen of trakteren, beloftes nakomen, privé lichaamsdelen bedekken en ontucht vermijden. Niemand zou andermans rechten respecteren. Een ander voorbeeld is de levensdrift. Zonder deze eigenschap zou het menselijke bestaan op aarde ophouden. Bovendien is het een genade dat de mens niet weet wanneer hij zal sterven. Als men de exacte eindtijd van zijn leven zou kennen, zou dit schadelijk kunnen zijn: bij een korte levensduur zou men passief en terughoudend worden tegenover het leven; bij een lange levensduur zou men verdrinken in lusten en zonden, omdat berouw altijd nog mogelijk lijkt. Het niet kennen van de sterfdatum is een uiting van goddelijke wijsheid.

Er zijn talloze wijze keuzes gemaakt in de schepping van de mens die het verstand overstijgen. Al deze keuzes zijn tekenen van het bestaan en de uniekheid van een almachtige en alwetende Schepper, wiens namen en eigenschappen via boodschappers en profeten tot ons zijn gekomen. Deze Schepper is Allah.

Denk goed na over de twee communicatievormen die de mens van Allah heeft gekregen: spreken en schrijven. Welk ander wezen beschikt over zulke vaardigheden? Zonder schrift zou een groot deel van kennis en berichten verloren gaan. Allah schiep de mens en voorzag hem van de middelen om deze vaardigheden uit te

voeren: spieren, gewrichten, polsen, handen en vingers om te schrijven; schrijfmateriaal, inkt en papier om zaken vast te leggen; een mond, tong, tanden en stembanden om te spreken. Schrift en spraak bevatten talloze tekenen, vaak over het hoofd gezien. Met een potlood en papier kan de mens kennis, wetenschappen en poëzie produceren. Met de tong en stembanden kan een levenloos stuk vlees talloze klanken en woorden voortbrengen die het verstand verstoeld doen staan.

De lichamelijke groei van de mens vanaf de geboorte is eveneens een wonder. De baby groeit van alle kanten, wordt sterker en groter, totdat hij een volmaakt kind en daarna een volwassen mens wordt. Gedurende dit proces blijft de oorspronkelijke vorm intact. De bouw van de mens verschilt radicaal van andere wezens: hij kruipt of sluipt niet, maar loopt rechtop, met het hoofd omhoog, uit eerbied voor zijn waardigheid.

Overpeins ook de hoeveelheid van bepaalde ledematen en organen. Eén hoofd, één tong, één neus en één geslachtsorgaan volstaan; meer zou onpraktisch en onaangenaam zijn. Tweevoudige organen zoals ogen, oren, lippen, handen, armen, voeten, benen en borsten hebben een duidelijke functie: symmetrische schoonheid, betere prestaties en optimale communicatie. Eén oog of één hand volstaat niet voor volledige functionaliteit; twee lippen maken spreken, proeven, kussen en sluiten van de mond mogelijk. Viervoudige organen zoals enkels en oogleden hebben eveneens duidelijke functies: de enkels verbinden voeten en benen soepel, de oogleden beschermen de ogen en zorgen voor rust en schoonheid.

De natuur kan nooit de complexiteit en nuances van het menselijk lichaam evenaren. Twee mensen zijn nooit identiek; dit in tegenstelling tot veel dieren, zoals schapen, kamelen en vogels, die

nauwelijks van elkaar te onderscheiden zijn. Het unieke van mensen, zoals vingerafdrukken, stemmen en smaken, is een goddelijke wijsheid die communicatie, omgang en rechtvaardigheid mogelijk maakt. Zonder deze verschillen zou chaos heersen; mensen zouden hun eigen gezinsleden, compagnons en crediteuren niet herkennen, wat misbruik door boosdoeners zou vergemakkelijken.

Vraag een naturalist of atheïst: wie heeft deze nuances en verschillen geschapen? Is dat de natuur of toeval? Hoe kon zoveel harmonie en complexiteit uit niets ontstaan?

Het menselijke lichaam symboliseert het universum: alle organen hebben een eigen functie, die samen cruciaal is voor het leven. Evenzo functioneren zon, maan, oceanen, bossen en bomen in harmonie voor het voortbestaan van de mens. Elke mens heeft een rol: boeren, herders, smeden, docenten, artsen, bouwvakkers, enz. Dit duidt op een complex, harmonieus systeem, ontworpen door de unieke en alwetende Schepper. Elk klein en groot onderdeel draagt bij aan dit systeem; dit vereist absolute kennis en almacht.

Het universum kan vergeleken worden met een geavanceerd huis: de hemelen vormen het dak, de aarde de grond, de zon, maan en sterren de lampen, de oceanen en rivieren de badkamer, de winden de ramen en ventilatie, dieren en planten het voedsel, kleding en bedienden, en de mens is de gastheer. Zoals dit huis niet uit zichzelf kan ontstaan, is het ook absurd om te denken dat het universum spontaan of uit niets is ontstaan.

De hemelen

Overpeins de schepping van de hemelen en keer regelmatig terug naar hun pracht. Ze behoren tot de grootste tekenen van Allah. Ze

zijn immens wijd en hoog, zonder pilaren van onder of verbindingen van boven om stand te houden. Denk ook aan de perfecte harmonie en schoonheid van de hemelen: geen gat, barst, kromte of kreukel is aanwezig. Let op hun kleur, die behoort tot de mooiste kleuren en het meest geschikt is voor de gezondheid van het oog. Sterker nog, mensen met oogproblemen werd door artsen aangeraden om regelmatig naar de hemelkleur te staren of te kijken naar een groene beker gevuld met water. Zo zie je hoe Allah de perfecte kleur heeft gegeven aan de hemelen, volledig compatibel met het menselijke oog. Mensen kijken namelijk voortdurend, bewust of onbewust, naar de hemel. Daarom is de kleur ervan wijs gekozen boven alle andere kleuren. Stel je eens voor dat de hemelen paars, donkerblauw of zwart zouden zijn: dit zou de mens tot een permanente somberheid brengen. Nog veel meer wijsheden kunnen worden opgesomd met betrekking tot deze kleur van de hemelen.

Als Allah in staat is een complex lichaam van de mens uit een druppel te vormen, hoe groot en hoog zijn dan de hemelen met alle sterren, planeten en onbekende objecten? Alleen Allah weet waarmee de hemelen gevuld zijn. Als de hemelen vergeleken worden met oceanen, is alles wat onder hen ligt slechts een druppel water. De hemelen zijn een enorm schepsel en een prachtig kunstwerk van Allah. Daarom worden de hemelen in bijna elk hoofdstuk van de Koran genoemd en zweert Allah er herhaaldelijk bij: het is een groot teken dat wij erover moeten contempleren.

Alle hemellichamen bewegen in harmonie. Sterren bewegen met honderdduizenden kilometers per uur en zouden frontaal kunnen botsen met andere hemellichamen, maar ze volgen allen de banen die Allah heeft vastgesteld. Sommige sterren bewegen in paren of groepen, andere alleen. Ook de stelsels waarin ze zich bevinden

bewegen in verschillende richtingen, soms contrasterend met elkaar. Vraag aan naturalisten en atheïsten: welke natuur kon dit complexe, raadselachtige systeem bedenken en in stand houden?

Let ook op de zon en de maan: hun opkomst en ondergang maken het bijhouden van de tijd mogelijk. De maan verandert van vorm gedurende de dagen, terwijl de zon de seizoenen en het weer beïnvloedt. Alle componenten werken als onderdelen van een complexe machine: dag en nacht vervullen hun doelen perfect. De seizoenen zijn zo ingedeeld dat de overgang tussen winter, lente, zomer en herfst geleidelijk verloopt. Zonder deze overgangen zou het leven op aarde zwaar verstoord worden. Stel je voor dat het hele jaar zomer was: de voordelen van de winter zouden verloren gaan. Als het hele jaar winter of herfst was, zouden de voordelen van lente en zomer ontbreken.

In de winter warmt de aarde in haar kern op, waardoor de grondstoffen voor planten en gewassen beschikbaar komen, terwijl de buitenkant koud blijft. Zo ontstaan wolken, regen, sneeuw en ijzel, die het leven op aarde in stand houden. In de lente komen de voorbereide stoffen vrij, planten en bomen bloeien, dieren planten zich voort en de natuur komt opnieuw tot leven. In de zomer wordt de lucht zwaar en scherp; de binnenkant van de aarde en bergen koelen af, terwijl de buitenkant verhit wordt. De spijsvertering past zich aan deze seizoenswisselingen aan: wintervoedsel wordt in de zomer anders verteerd dan in de winter. De herfst en lente functioneren als overgangsfasen tussen de extreme hitte en kou, waardoor schade aan het leven op aarde wordt beperkt.

Kijk goed naar de zonneschijn: zij bestrijkt de aarde geleidelijk. Als de zon op één plek zou blijven, zouden grote delen van de aarde permanent dag hebben, terwijl andere permanent nacht zouden

kennen, waardoor het leven onmogelijk wordt. De zon beweegt van oost naar west, zodat de aarde geleidelijk verwarmd en verlicht wordt. Zo leven mensen in een gezonde, gestructureerde tijdsindeling. Zonder dag en nacht zou leven onmogelijk zijn: werk, rust en recreatie zouden onmogelijk worden, en dieren en planten zouden vergaan. De afwisseling van hitte en kou zorgt voor een aangename leefomgeving. Nacht en dag demonstreren herhaaldelijk dood en wederopstanding aan de mens, als een oefening voor de Dag des Oordeels.

Ook de duur van dag en nacht bevat wijsheden. Een etmaal bestaat uit vierentwintig uur, verdeeld over dag en nacht. De lengte van de dagen en nachten varieert door het jaar, wat de temperatuur balanceert en profijt biedt aan levende wezens. Hoewel de nacht donker is, is het nooit absoluut donker dankzij maan en sterren, zodat dieren zich kunnen bewegen wanneer nodig. Het licht van de maan en de sterren ondersteunt het leven zelfs in het midden van de duisternis. Dit is slechts één van de talloze tekenen van de wijsheid en genade van Allah!

De aarde

Ook de aarde behoort tot een van de grootste tekenen voor het bestaan van Allah. Ze is onderhevig gemaakt aan de mens, zodat veilig op haar geleefd kan worden. Alle gewassen en vruchten zijn erin geplaatst, er zijn bergen en wegen aangelegd. De levenden bevinden zich erop en de doden erin. Denk goed na over de stabiliteit van de aarde. Als deze niet stabiel was, zou bouwen en rustig leven onmogelijk zijn. Denk aan aardbevingen en de gevolgen daarvan voor het leven. De aarde is zacht en droog, maar gematigd. Te zacht, en niets kan erop vestigen; te droog, en er kan niets gezaaid of geoogst worden. Ze is niet zo hard als steen, noch zo zacht als klei, maar in perfecte toestand om het voortbestaan van

de levenden mogelijk te maken. De aarde bevat alle elementen die de levende wezens nodig hebben, zoals zand, steen, grond en aarde. Bovendien is ze wijd en groot genoeg voor de hele mensheid om erop te leven.

De aarde geeft haar vruchten na de regen, terwijl ze daarvoor dood en stil was. Voorheen was ze koud en bewegingloos. Na het druppelen van regen begint het leven te ontwaken en verschijnt de meest kleurrijke en geurrijke flora in verschillende vormen en omvang, waarvan mensen op talloze manieren profiteren. Er zitten ook veel wijsheden in de manier waarop regen ontstaat en neerdaalt: het komt van boven, omdat dit het meest nuttig is voor de schepping. Als de regen uit een andere richting zou komen, zouden vele schepsels de gunsten ervan ontberen. Wolken vallen niet als één geheel, want dat zou levensgevaarlijk zijn voor de levenden en grote schade veroorzaken in steden. Regen valt in kleine druppels, met een fijne snelheid en gewicht, en in precies de benodigde hoeveelheid. Continu of teveel regen zou het leven onmogelijk maken: dieren en gewassen zouden verderven en overstromingen zouden alles verwoesten.

De bergen zijn ook tekenen van Allah. Ze dienen als pilaren om aardbevingen te verminderen. De stoffen die uit bergen en hun omgeving gewonnen worden, zijn nuttig voor de mensheid: sieraden, gereedschappen, instrumenten, wapens en vervoermiddelen. Zonder leiding van Allah zouden mensen hier geen nut van kunnen hebben. Watervallen, stromende rivieren en zuiver water afkomstig van bergen dienen als belangrijke bronnen voor een gezond leven. De vorm van bergen is ook bijzonder: zouden ze volledig recht zijn, dan zou klimmen veel moeilijker zijn, en zonlicht en lucht zouden beperkt worden. Zo zijn er honderden bijzonderheden en voordelen van bergen op te sommen.

Denk ook aan de wind: hoe ze wolken stuwt en de aarde ventileert. Zonder wind zou de lucht vervuild raken en zou het mensenleven onmogelijk zijn. Dit is een grote genade van Allah.

De zee

Als Allah de zeeën niet zou begrenzen, zou alles verdrinken in de dieptes van de oceanen. De zeeën zitten vol unieke dieren en planten, talloze soorten, waar mensen van profiteren als voedsel of voor sieraden. Bovendien zorgen de zeeën ervoor dat grote schepen veilig kunnen varen en niet zinken, terwijl andere voorwerpen uiteindelijk verdwijnen in de dieptes. Die enorme schepen blijven veilig varen op het transparante, vloeibare water.

De dierenwereld

Allah heeft de dieren onderworpen aan de mens. Ze zijn gereed om ons van dienst te zijn met hun vaardigheden, eigenschappen en zelfs met hun vlees en botten. De dieren zijn verdeeld in verschillende soorten en elk dier heeft zijn eigen unieke eigenschappen en gereedschappen om te overleven. Bovendien hebben ze een functie en werken ze voor een bepaald doel. Elk dier heeft een unieke kleur, vorm, grootte, vacht, bek, tanden, klauwen, poten en andere onderdelen waarmee ze op verschillende manieren kunnen functioneren. Sommige dieren zijn snel en licht, terwijl andere zwaar en traag zijn. Sommige leven alleen in water, andere alleen op het land, en weer anderen kunnen in beide domeinen leven. Ook de voortplanting is divers: sommige dieren leggen eieren, terwijl andere hun jongen baren zonder tussenkomst van iets.

Kijk naar de wonderbaarheid van bijen. Ze hebben een harig lichaam met gele en zwarte strepen, bestaande uit drie delen: kop,

borst en achterlijf. Ze hebben zes poten, vier vleugels en vijf ogen. De bij ruikt met haar voelsprieten boven op haar kop. Ze werken met de zorgvuldigheid van een deskundige chemicus en leggen honderden kilometers af. In de zomer vliegt een bij tot wel 30 keer per dag uit, en per vlucht bezoekt ze gemiddeld 100 bloemen. Dit betekent dat een bij op één dag wel 3.000 bloemen bezoekt! Voor een halve kilogram honing zijn 6 miljoen bloemen nodig.

Andere voorbeelden zijn mieren. Ze bouwen enorme koloniën door samen te werken en zichzelf soms op te offeren. Ze kunnen hun eigen bruggen bouwen en communiceren met elkaar. Ze hebben een perfect navigatiesysteem en weten altijd hun weg te vinden. Wanneer ze worden aangevallen, verlaten ze de plek. Recent is ontdekt dat verwonde mieren door andere mieren behandeld worden: ze likken de wond om te helen. Dit zijn slechts enkele van de talloze wonderen in de mierenwereld.

Een bijzonder insect zijn de beerdiertjes. Deze microscopische wezens leven overal op aarde en hebben nauwelijks water nodig. Ze zijn slechts een halve millimeter lang en hebben klauwen. Beerdiertjes zijn extreem taai: bevroren, bestoken, koken of pletten onder enorme druk overleven ze allemaal. Wanneer ze uitdrogen, krimpen ze tot een klein bundeltje en zwellen weer op wanneer ze nat worden, alsof er niets gebeurd is, zelfs jaren later.

Vogelspinnen, ook wel tarantula genoemd, zijn grote spinnen, soms zo groot als een etensbord. Ze maken geen web om hun prooi te vangen, maar jagen op grote insecten, kikkers en muizen. Hun acht harige poten bevatten zintuigen om de lichtste trillingen van hun prooi waar te nemen. Ze gebruiken hun achterpoten om irriterende haartjes van hun lijf te schrapen en deze in het gezicht van hun